

LIETUVOS MEDIATORIŲ RŪMAI

Lietuvos mediatorių profesinė organizacija, Didlaukio g. 55, LT-08303 Vilnius
Telefonas: +37067113241. El.paštas: info@lmr.lt
Įmonės kodas: 304467253

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

2020-02-21 Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO TEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

Lietuvos mediatorių rūmai (toliau – LMR) susipažino su Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo Nr. X-1702 20 straipsnio 1 punkto pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4238“ projektu ir teikia pastabas dėl siūlomo Mediacijos įstatymo pakeitimų.

Mediatorių rūmai mano, kad formuojama ydinga teisinio reguliavimo keitimo praktika, kai siūlymas keisti Mediacijos įstatymą nėra grįstas nei moksliniais tyrimais, nei esamos, tiksliau tik besiformuojančios, privalomos mediacijos taikymo praktikos analize. Šią ydingą tendenciją pastebi tiek Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolė, tiek teisės srities mokslininkai, kas akcentuojama Lietuvos teisės instituto atliktuose moksliniuose darbuose.

Taigi LMR siūlo vadovautis ex post principu bei prieš priimant sprendimus dėl mediacijos įstatymo pakeitimo atlikti nuoseklią teisinio reguliavimo analizę, parodančią, ar yra tikėtinos rizikos, jų pasireiškimo apimtys, formos, kas suformuotų įrodymais grįstą vertinimą dėl nukentėjusių asmenų antrinės ar kartotinės viktimizacijos galimumo privalomos mediacijos procese.

Be to, LMR mano, kad yra pagrįstų abejonų dėl siūlomų Mediacijos įstatymo pakeitimų, kuris reguliuoja civilinius teisinius santykius, o nutarimo aiškinamojoje dalyje akcentuojamas mediacijos negalimumas smurto artimoje aplinkoje atvejais, kas yra baudžiamosios justicijos sritis. Taigi, Mediacijos įstatymas aiškiai išskiria teisinių santykių sritį, kur jis yra taikomas. Esant poreikiui dėl smurto aukų apsaugos intensyvinimo ar naujų formų įvedimo, tai turi būti daroma keičiant ar/ir papildant Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymą.

Taip pat LMR atkreipia dėmesį į dabartinės teisės doktrinos terminologijoje „privalomumo“ aiškinimą. Pabrėžiama, kad jeigu yra procedūriškai numatyta asmens teisė ir galimybė atsisakyti pasinaudoti privalomai siūloma paslauga, taigi ji inter alia neturėtų būti traktuojama kaip imperatyviai privaloma. Tai gi, tiek mediacijos įstatymo nuostatos, tiek mediacijos savanoriškumo principas, tiek šalių teisė priimti sprendimą dalyvauti ar nedalyvauti procese, taip pat mediatoriaus profesionalumas vertinant proceso aplinkybes sudaro prielaidas efektyviam mediacijos proceso įgyvendinimui. Valstybė teisiniu reguliavimu sudaro tik prielaidas ir paskatas ginčą spręsti mažiau

LIETUVOS MEDIATORIŲ RŪMAI

Lietuvos mediatorių profesinė organizacija, Didlaukio g. 55, LT-08303 Vilnius

Telefonas: +37067113241. El.paštas: info@lmr.lt

Įmonės kodas: 304467253

---

destruktyviu būdu, o patiems asmenims suteikiama teisė priimti sprendimą dėl galimybės pasinaudoti mediacija civiliniuose teisiniuose santykiuose.

Lietuvos mediatorių rūmai jau yra oficialiai pateikę savo nuomonę dėl mediacijos teisinio reguliavimo būtinumo baudžiamojoje justicijoje, ką ir numato tarptautiniai įsipareigojimai, pvz. Nusikaltimų aukų direktyva (2012), kur mediacija baudžiamosiose bylose įvardinama kaip būtina-standartinė paslauga nusikaltimų aukoms, kurią turi užtikrinti valstybė. Šiuo metu esama mediacijos baudžiamojoje justicijoje praktika, kai ji taikoma smurto artimoje aplinkoje atvejais (Probacijos sistemoje apie 30 proc. visų mediacijos atvejų yra susiję su smurtu artimoje aplinkoje), turi būti atskirai įvertinta ir priimtas atitinkamas teisinis reguliavimas baudžiamuosiuose įstatymuose. Todėl iš esmės nepritariame Vyriausybės nutarimo projektui dėl Mediacijos įstatymo pakeitimo.

Apibendrinant pabrėžiame, kad Lietuvos mediatorių rūmai telkia profesionalius mediatorius, kurie esant poreikiui gali pasidalinti savo praktinėmis išvalgomis, taip pat sukauptomis ekspertinėmis žiniomis dėl mediacijos taikymo skirtingose srityje.

Lietuvos Mediatorių rūmų
Pirmininkas

Dr. Rokas Uscila